

Rousseau: een van de belangrijkste vaders van de moderne samenleving

Bron: <https://www.wayoflife.org/reports/rousseau-father-of-modern-society.php>, 12-9-2024

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV)
Vertaling en voetnoten door M.V.

De Franse filosoof Jean-Jacques Rousseau (1712-1778) is een van de meest invloedrijke moderne humanistische filosofen. Op jonge leeftijd verwierp hij het gereformeerde geloof van zijn grootvader, die een calvinistische predikant was (Kevin Swanson, *Apostate: The Men Who Destroyed the Christian West*). Hij verwierp het gezag van de Bijbel als Gods Woord en verhief de menselijke rede in de plaats, wat de fundamentele dwaling is van elke humanistische filosofie.

Hij geloofde dat de mens in wezen goed is en dat de natuur onschuldig is. Hij riep uit: “De mens wordt vrij geboren” en “Laten we terugkeren naar de natuur!”

Met de bedoeling zijn eigen god te zijn, riep hij op tot volledige vrijheid van beperkingen. Hij verwierp toewijding en verantwoordelijkheid. Hij zag af van het huwelijk, kreeg vijf kinderen met een minnares en gaf ze allemaal af aan weeshuizen. “Rousseau, en zijn volgelingen ... zagen de beperkingen die de beschaving ondergaat als een kwaad: ‘De mens is als vrij wezen geboren, maar overal is hij geketend!’ Rousseau zag de primitieve mens als onschuldig en de autonome vrijheid als het hoogste goed. We moeten begrijpen dat de vrijheid die hij voorstond niet alleen vrijheid van God of de bijbel was, maar vrijheid van elke soort beperking - vrijheid van de cultuur, vrijheid van elk gezag, een absolute vrijheid voor het individu - een vrijheid waarin het individu het centrum van het heelal is” (Francis Schaeffer, *Hoe zouden wij dan leven?*)¹. Rousseau verhief ervaring en gevoel boven de rede. “De rede was de held van de Verlichting; de emotie werd de held van de Romantiek”² (Schaeffer).

In deze dingen had Rousseau een grote invloed op het bohemianisme, het jazztijdperk en de hippiebeweging. De filosofie van Rousseau is een belangrijk element van de wereldwijde popcultuur, met zijn thema's als afwijzing van autoriteit, losbandigheid en mystiek (het verheffen van ervaring boven rede).

- “Ik ben vrij om te doen wat ik wil, om het even wanneer” (Rolling Stones, 1965).
- “Niets is verboden en niets is taboe wanneer twee verliefd zijn” (Prince, “When Two Are in Love”, 1988). [Dit verwijst naar *eros-liefde*, die egocentrische, romantische, seksuele liefde is, niet *agape-liefde*, die een zelfopofferende, toegewijde, gevende liefde is].³
- “... de enige regels waar je naar zou moeten leven zijn regels die door jou zijn bepaald” (Pennywise, “Rules”, 1991).
- “En is niemand, en is niemand, er is niemand die me gaat vertellen hoe ik moet leven” (Kid Rock, “Vertel me niet hoe ik moet leven”, 2021).
- “Een gevoel is zoveel sterker dan een gedachte” (U2, “Vertigo”, 2004).

Rousseau is een van de vaders van de moderne totalitaire regeringsvorm, te beginnen met het schrikbewind van de Franse Revolutie dat de individuele vrijheid vernietigde en tienduizenden doden veroorzaakte, op zoek naar de vernietiging van de oude samenleving, de meesten van hen

¹ Zie: http://www.verhoevenmarc.be/PDF/hoer_zouden_wij_dan_leven.pdf, p. 48.

² Ibid p. 49.

³ Het Grieks kent 4 woorden voor “liefde”: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Liefde-bedenkingen.pdf>

gewone burgers (door guillotine, schieten, steken, verdrinken en zware gevangenisstraf). Otto Scott schreef dat Rousseau “meer inspireerde ... Lenins en Castro’s en Mao’s, meer moord en haat, meer dood en ellende, dan enig ander van de Heilige Dwazen die zijn opgestaan om eerlijke mensen te plagen” (Scott, *Robespierre*, p. 18). Rousseau beloofde verlossing door de oprichting van een machtige staat die de mensheid zal opvoeden en verzorgen en hem uit zijn ketenen zal tillen zodat hij de perfectie kan bereiken waartoe hij in staat is, die Rousseau “perfect in potentio” (potentieel) noemde (*Discourse on the Origin of Equality*)⁴. Rousseau pleitte voor de omverwerping van de “oude orde” door revolutie. Hij stelde de oprichting voor van een “burger” wiens “waarde afhangt van het geheel, dat wil zeggen van de gemeenschap” (*Emile*).

Volgens Rousseau is een goede sociale instelling er een die ervoor zorgt dat het individu “zijn natuurlijke onafhankelijkheid inruilt voor afhankelijkheid: de eenheid in de groep versmelt, zodat hij zichzelf niet langer als één beschouwt, maar als een deel van het geheel, en zich alleen bewust is van het gemeenschappelijke leven”. Dit is een plan voor het grote Etatisme⁵ dat over de hele wereld toeneemt. Het individu mag niet denken, spreken of handelen in strijd met het “politiek correcte” standpunt. Hij moet “woke” zijn. Elke tegenstem moet worden “geannuleerd”.

Rousseau is een van de grondleggers van het humanistische, door de overheid gecontroleerde onderwijsstelsel. In zijn boek *Emile* pleitte hij ervoor om kinderen zoveel mogelijk bij hun ouders weg te halen om opgevoed en beïnvloed te worden door docenten in dienst van de overheid. De rol van de vader is om “burgers aan de staat” te leveren. Rousseau prees Plato’s *Republiek* als “het beste boek dat ooit over onderwijs is geschreven”, hoewel Plato pleitte: “De vrouwen van onze voorgednen moeten gewoon zijn, en hun kinderen moeten gewoon zijn, en geen enkele ouder mag zijn eigen kind kennen, noch enig kind zijn ouder” (*Republic*, book 5).

Het moderne staatsonderwijs vormt precies het soort individuen dat Rousseau en Rousseau’s vader, de duivel, voor ogen hadden, en bereidt de weg voor de Antichrist en zijn wereldregering.

Zie ook:

- Francis A. Schaeffer, “Hoe zouden wij dan leven?": http://www.verhoevenmarc.be/PDF/hoer_zouden_wij_dan_leven.pdf

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm

---

⁴ Ik dacht eerder aan *Discourse on the Origin and Basis of Inequality Among Men (Discours sur l'origine et les fondements de l'inégalité parmi les hommes)*, 1754. (Wiki).

⁵ Etatisme (van Frans *état*, staat) is een, vaak pejoratief gebruikte, term ter aanduiding van de opvatting dat een overheid de samenleving moet sturen in de door haar gewenste richting. (Wiki).